

अनुसूची- २

(दफा ४ तथा अनसूची-१ को भाग-१ सँग सम्बन्धित)

हेलम्बु गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ८

संख्या: १

मिति: २०८२/०३/२५

भाग-१

हेलम्बु गाउँपालिका

बागमती प्रदेश, हेलम्बु

गाउँसभाबाट पारित मिति: २०८२।०३।१०

प्रमाणिकरण मिति: २०८२।०३।२५

आर्थिक ऐन, २०८२

प्रस्तावना:

हेलम्बु गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम हेलम्बु गाउँपालिकाको गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम आर्थिक ऐन, २०८२ रहेको छ।

(२) यो ऐन २०८२ साल श्रावण १ गतेदेखि हेलम्बु गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ।

२. सम्पति करः

- १) गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको घर र जग्गामा अनुसूची (१) अनुसारको मुल्यांकनका आधारमा अनुसूची (१) बमोजिमको सम्पत्ती कर लगाउने र असूल उपर गरिनेछ ।
- २) उपदफा १ बमोजिमको सम्पत्ती कर लगाउँदा घर र सो घरले चर्चेको जग्गामा सम्पत्ती कर लगाई बाँकी जग्गा र घर नभएको अन्य जग्गामा भुमिकर (मालपोत) लगाइने छ ।
- ३) गाउँपालिका भित्रका संरचनाको मुल्यांकन अनुसूची १ बमोजिम हुनेछ र संरचनामा वार्षिक २ प्रतिशतका दरले हास कट्टी गरिनेछ ।
- ४) कुनै करदाताको बक्यौता तिर्न बाँकी भएमा यस वर्षमा आएको मुल्याङ्कन रकम अनुसारको राजश्व असुल उपर गरिनेछ । तर आ.व. २०७४/७५ भन्दा अघिको सम्पत्ति कर लिइने छैन ।
५. घर बहाल करः गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरे आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा अनुसूची- २ बमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।
६. व्यवसाय करः गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसूची ३ बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
७. जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु करः गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिड, प्वाँख, छाला जस्ता वस्तुको व्यवसायिक कारोबार गरेवापत अनुसूची ४ बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
८. सवारी साधन करः गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूची २ बमोजिम सवारी साधन तथा पार्किङ शुल्क वापतको कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
९. विज्ञापन करः गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची ६ बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।
१०. मनोरन्जन करः गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूची- ७ बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।
११. बहाल बिटौरी शुल्कः गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफूले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूची- ८ मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचीमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

१०. पार्किङ शुल्कः गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए बापत अनुसूची ९ बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

११. ट्रेकिङ, कोयोकिङ, क्यानोइङ, बन्जी जम्पिङ, जिपफ्लायर र र्याफ्टीङ शुल्कः गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ, कायोकिङ, क्यानोइङ, बन्जी जम्पिङ, जिपफ्लायर र र्याफ्टीङ सेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवारत अनुसूची १० बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१२. सेवा शुल्क, दस्तुरः गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची- ११ मा उल्लेखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१३. पर्यटन शुल्कः गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरूबाट अनुसूची- १२ मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।

१४. प्राकृतिक स्रोतको उत्खनन उपयोग तथा विक्री शुल्कः (१) गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको खोलानाला वा अन्य सार्वजनिक स्थलबाट वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन वा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण गरी त्यसमा तोकिएको परिमाणमा स्लेट, दुङ्गा, गिट्टी, बालुबा एवं माटोजन्य बस्तुहरूको उत्खनन् तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक एवं ऐलानी जग्गामा रहेको काठ, दाउरा, जराजुरी आदिको उपयोग र विक्री गरे बापत अनुसूची- १३ मा उल्लेख भए बमोजिमको कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम स्लेट, दुङ्गा, गिट्टी, बालुबा एवं माटोजन्य बस्तुहरू विक्री गर्दा विक्रीको दर तथा उपलब्ध परिमाणका आधारमा कायम भएको न्यूनतम विक्री मूल्यमा ठेक्का बढाबढ गरी गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम ठेक्का निर्धारण नभएमा कार्यपालिकाले निर्णय गरी गाउँपालिकाले अमानत विधिबाट विक्री गरी रकम संकलन गर्न सक्नेछ ।

१५. सामुदायिक वनबाट आय प्राप्त गर्ने: (१) सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन पैदावार विक्री तथा उपयोग सम्बन्धी आफ्नो वार्षिक कार्ययोजना बनाई गाउँपालिकाबाट स्वीकृत गराउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१)बमोजिम वार्षिक कार्ययोजना स्वीकृत शुल्क र वन पैदावारको विक्री बापत प्राप्त हुने रकमको अनुसूची १४ मा उल्लिखत भए बमोजिम गाउँपालिकाको तोकिएको खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

१६. जरिवाना, हर्जना र दण्डः (१) गाउँपालिकाले निर्धारण गरेको कर, शुल्क तथा महसुल तोकिएको समयमा भुक्तानी नगरेमा वा प्रचलित कानून पालना नगरेको कसूरमा अनुसूची- १५ मा उल्लेख गरिएको व्यवस्था तथा दरमा जरिवाना सहित बक्यौता असूल गर्नेछ ।

१७. कर छुटः यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइने छैन ।

१८. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि: यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

१९. भुमिकर(मालपोत)

१) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची (१) अनुसारको मुल्याङ्कनका आधारमा भुमिकर(मालपोत) लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

२) कुनै करदाताको बक्यौता तिर्न बाँकी भएमा यस वर्षमा आएको मुल्याङ्कन रकम अनुसारको राजश्व असुल उपर गरिनेछ । तर आ.व. २०७४/७५ भन्दा अघिको बक्यौतामा यस वर्ष आएको मुल्याङ्कन रकमको आधा(५०%) रकम मात्र लिइने छ ।

अनुसूची-१

दफा(२) सँग सम्बन्धित

सम्पत्ति घरजग्गा तथा भूमि करको दर

क हेलम्बु गाउँपालिका अन्तरगत सडक बाटोसँग जोडिएको घडेरी जग्गाको न्युनतम मूल्याङ्कनः

सि.नं.	ठाउँ	प्रति रोपनि	रोपनीमा	करको दर	जम्मा जग्गा घर	प्रति वर्ग फिट
१	मेलम्ची हेलम्बु सडकसँग जोडिएका साविक कहाँकाल, इचोक किउल तिम्बुघाडग्युल गाविस क्षेत्रका जग्गा प्रति रोपनी	२००००००	१	०.०५	१०००	१
२	गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अन्य मोटर बाटोसँग जोडिएका घडेरी जग्गा प्रति रोपनी	५०००००	१	०.०५	२५०	१
३	गोरेटो बाटोसँग जोडिएका खेतको घडेरी जग्गा प्रति रोपनी	३०००००	१	०.०५	१५०	१
४	गोरेटो बाटोसँग जोडिएका खेतको घडेरी जग्गा प्रति रोपनी	१५००००	१	०.०५	७५	१

ख) माथि खण्ड (क) मा उल्लेख भए बाहेकमा जग्गाको किसिमको आधारमा कायम गरिएको जग्गाको न्युनतम मुल्यांकनः

सि.नं.	वडा नं	जग्गाको वर्गीकरण	जग्गाको प्रकार	प्रतिरोपनी मूल्य	करको दर (प्रतिशतमा)	जम्मा जग्गा कर	घरको प्रति वर्गफिट कर
१	वडा नं १	खेत	अब्बल	४००००	०.०५	२०	१
		पाखो	अब्बल	२८०००	०.०५	१४	१
		खेत	दोयम	३६०००	०.०५	१८	१
		पाखो	दोयम	२४०००	०.०५	१२	१
		खेत	सिम	३२०००	०.०५	१६	१
		पाखो	सिम	२२०००	०.०५	११	१
		खेत	चाहार	२८०००	०.०५	१४	१
		पाखो	चाहार	२००००	०.०५	१०	१
२	वडा नं २	खेत	अब्बल	१५००००	०.०५	७५	१
		पाखो	अब्बल	७००००	०.०५	३५	१
		खेत	दोयम	१४००००	०.०५	७०	१
		पाखो	दोयम	६००००	०.०५	३०	१
		खेत	सिम	१३००००	०.०५	६५	१
		पाखो	सिम	५००००	०.०५	२५	१
		खेत	चाहार	१२००००	०.०५	६०	१
		पाखो	चाहार	४००००	०.०५	२०	१
३	वडा नं ३	खेत	अब्बल	१५००००	०.०५	७५	१
		पाखो	अब्बल	५४०००	०.०५	२७	१
		खेत	दोयम	१४००००	०.०५	७०	१
		पाखो	दोयम	५००००	०.०५	२५	१
		खेत	सिम	१३००००	०.०५	६५	१
		पाखो	सिम	४६०००	०.०५	२३	१
		खेत	चाहार	१२००००	०.०५	६०	१
		पाखो	चाहार	४२०००	०.०५	२१	१
४	वडा नं.	खेत	अब्बल	१५००००	०.०५	७५	१
		पाखो	अब्बल	७००००	०.०५	३५	१
		खेत	दोयम	१४००००	०.०५	७०	१

		पाखो	दोयम	६००००	०.०५	३०	१
		खेत	सिम	१३००००	०.०५	६५	१
		पाखो	सिम	५००००	०.०५	२५	१
		खेत	चाहार	१२००००	०.०५	६०	१
		पाखो	चाहार	४००००	०.०५	२०	१
५	वडा नं. ५	खेत	अब्बल	१५००००	०.०५	७५	१
		पाखो	अब्बल	७००००	०.०५	३५	१
		खेत	दोयम	१४००००	०.०५	७०	१
		पाखो	दोयम	६००००	०.०५	३०	१
		खेत	सिम	१३००००	०.०५	६५	१
		पाखो	सिम	५००००	०.०५	२५	१
		खेत	चाहार	१२००००	०.०५	६०	१
		पाखो	चाहार	४००००	०.०५	२०	१
६	वडा नं. ६	खेत	अब्बल	१५००००	०.०५	७५	१
		पाखो	अब्बल	७००००	०.०५	३५	१
		खेत	दोयम	१४००००	०.०५	७०	१
		पाखो	दोयम	६००००	०.०५	३०	१
		खेत	सिम	१३००००	०.०५	६५	१
		पाखो	सिम	५००००	०.०५	२५	१
		खेत	चाहार	१२००००	०.०५	६०	१
		पाखो	चाहार	४००००	०.०५	२०	१
७	वडा नं. ७	खेत	अब्बल	१५००००	०.०५	७५	१
		पाखो	अब्बल	७००००	०.०५	३५	१
		खेत	दोयम	१४००००	०.०५	७०	१
		पाखो	दोयम	६००००	०.०५	३०	१
		खेत	सिम	१३००००	०.०५	६५	१
		पाखो	सिम	५००००	०.०५	२५	१
		खेत	चाहार	१२००००	०.०५	६०	१
		पाखो	चाहार	४००००	०.०५	२०	१

पुनर्व्यवस्था: विलम्ब शुल्क एक वर्षसम्म १० प्रतिशत, तीन वर्षसम्म १५ प्रतिशत र सो भन्दा माथि २० प्रतिशत थप लाग्नेछ

अनुसूची-२

दफा (३) सँग सम्बन्धित

घरवहाल कर

सि.नं.	जग्गा तथा घर भाडामा लिने	करको दर
१	लेखापरिक्षण गराउने दायित्व भएका संस्थाहरूले बहालमा लिएको घर	वहाल रकमको १० प्रतिशत
२	अन्य (व्यापार, व्यवसायिक, घरयसी वा कृषि प्रयोजनका लागि लिएको घरजग्गा)	वहाल रकमको १० प्रतिशत

अनुसूची-३
दफा (४) सँग सम्बन्धित
व्यवसाय कर

सि.नं.	विवरण	दर्ता शुल्क	नविकरण शुल्क
१	व्यापारिक वस्तु		
१.१	सुन, चाँदी विक्रेता	७५००	३५००
१.२	भिडियो क्यासेट रेकर्डर तथा प्लेयर उत्पादक/वितरक	३०००	१५००
२	मधिरा		
२.१	क) थोक विक्रेता	१००००	५०००
२.२	ख) खुद्रा विक्रेता	४०००	२०००
२.३	हलुका पेय पदार्थको थोक विक्रेता	३०००	१५००
३	निर्माण सामग्री		
३.१	क) सिमेन्ट, छड, धातुका निर्माण सामान विक्रेता	२००००	१००००
३.२	ख) सिसा, रंगरोगन तथा टायल्स जस्ता निर्माण सामग्रीहरू	५०००	२५००
३.३	कम्प्युटर र सोसँग सम्बन्धित सामान विक्रि तथा मर्मत सेवा	२०००	१०००
३.४	आरन व्यवसाय	निशुल्क	
३.५	कृषि औजार उत्पादन व्यवसाय	१०००	५००
४	विद्युत/सोलार विक्रेता		
४.१	विजुली सामान विक्रेता	५०००	२५००
४.२	सौर्य उर्जाबाट चल्ने विद्युतीय सामग्री विक्रेता	१५००	७५०
४.३	रेडियो, घडि, मोबाइल तथा अन्य विद्युतीय सामान विक्रि तथा मर्मत सेवा	४०००	२०००
४.४	फर्निचरका सामान तथा कार्पेट विक्रेता	५०००	२५००
५	पेट्रोलियम पदार्थ		
५.१	आयल निगमको डिलर भई पेट्रोलियम पदार्थ विक्रेता	२००००	१००००
५.२	ग्यास तथा मट्टितेल विक्रेता	३०००	१५००
५.३	टिभि फ्रिज जस्ता अन्य विद्युतीय सामान विक्रेता	५०००	२५००
६	खाद्यान्न किराना पसल		
६.१	थोक विक्रेता	४०००	२०००

६.२	खुद्रा विक्रेता	२०००	१०००
६.३	फलफुल तथा तरकारी विक्रेता	१०००	५००
६.४	स्वदेशी तथा विदेशी कपडा, तयारी पोसाक र जुत्ता विक्रेता	७०००	५०००
७	अन्य सेवा		
७.१	ब्युटि पार्लर, केश शृंगार तथा सैलुन, ड्राई किलनर्स, फोटो स्टुडियो र सिलाई आदि सेवा	३०००	१५००
७.२	सिलाई कटाइ गर्ने	१०००	५००
७.३	पेन्टिङ सेवा	१५००	७५०
७.४	पशु वधशाला	३०००	१५००
७.५	मासु विक्रेता	३०००	१५००
७.६	ग्रील व्यवसाय	५०००	२५००
७.७	अन्य/विविध	५०००	२५००
७.८	पुल हाउस/व्यायमशाला	४०००	२०००
७.९	भाँडाकाडा विक्रेता	५०००	२५००
७.१०	स्टिल तथा अन्य रेडिमेट फर्निचर विक्रेता	५०००	२५००
७.११	खेलौना तथा उपहार (गिफ्ट) विक्रेता	२०००	१०००
७.१२	केवल/नेटवर्किङ सेवा	५०००	२५००
८	डेरी उद्योग		
८.१	चिस्यान केन्द्र	५०००	२५००
८.२	दुग्ध डेरी	२०००	१०००
८.३	बेकरी तथा कफी शप	१०००	५००
८.४	विशेष परामर्श तथा अन्य व्यवसायक सेवा	२०००	१०००
८.५	सामान ढुवानीकर्ता कम्पनी	७५००	४०००
९	निर्माण व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण दस्तर		
९.१	घ वर्गको	१५०००	७५००
९.२			
१०	उत्पादनमुलक उद्योग		
१०.१	ब्लक, इट्टा तथा प्लास्टिक उद्योग	७५००	५०००
१०.२	अन्य साना घेरेलु उद्योग	१०००	५००
१०.३	कलर ल्याब	४०००	२०००
११	फर्निचर उद्योग		
११.१	ट्रली समेत राखेको स-मिल उद्योग	१५०००	१००००

११.२	स-मिल तथा फर्निचर बनाउने उद्योग	७५००	५०००
११.३	सामान्य फर्निचर उद्योग	३०००	२०००
१२	उत्पादनमुलक उद्योग-हाइड्रोपावर		
१२.१	१ मेघावाट सम्मका हाइड्रोपावरको व्यवसाय दर्ता	१०००००	५००००
१२.२	१ मेघावाट माथिका हाइड्रोपावरको व्यवसाय दर्ता	२०००००	१०००००
१३	खनिज उद्योग	४०००	२०००
१४	उत्पादनमुलक तथा रेष्टुरेन्ट		
१४.१	क वर्ग स्टारवाला	१५०००	७५००
१४.२	क वर्ग (लजका लागि १० कोठा माथि भएको)	७५००	५०००
१४.३	ख वर्ग (लजका लागि ५-९ कोठा भएको)	४०००	२०००
१४.४	होटल, रेष्टुरेन्ट एण्ड बार	३०००	१५००
१४.५	फास्ट फुड र बेकरी क्याफे	३०००	१५००
१४.६	रिसोर्ट	५०००	३०००
१५	सेवा उद्योग		
१५.१	सिनेमा हल	५०००	२५००
१५.२	अफसेट प्रेस	४०००	२०००
१५.३	लेजर प्रेस	३०००	१५००
१५.४	कोल्ड स्टोर तथा फास्ट फुड विक्रेता	३०००	१५००
१५.५	अडियो क्यासेट विक्रेता	३०००	१५००
१५.६	हवाई सेवा बैंकिङ काउन्टर	३०००	१५००
१५.७	सार्वजनिक परिवहन बैंकिङ काउन्टर	४०००	२०००
१६	ऋसर जन्य उद्योग तथा पत्रे ढूँगा खानी-वातावरणीय शुल्क	१०००००	५००००
१७	सञ्चार सेवा (रेडियो एफ.एम.)		
१७.१	फोन, फ्याक्स, इमेल, इन्टरनेट तथा फोटोकपी सेवा	२५००	१०००
१७.२	कुरियर सेवा	१५००	१०००
१७.३	अखबार छपाई तथा प्रकाशन	१५००	७५०
१७.४	रेडियो एफ.एम.	५०००	२५००
१७.५	केबल टेलिभिजन	१५००	७५०
१७.६	पत्रपत्रिका स्टेशनरी तथा पुस्तक विक्रेता	३०००	२०००
१८	वित्तीय सेवा		

१८.१	निजि क्षेत्रको आर्थिक कारोबार गर्ने क वर्गका बैंकको शाखा	१५०००	७५००
१८.२	निजि क्षेत्रको आर्थिक कारोबार गर्ने ख वर्गका बैंकको शाखा	१२०००	६०००
१८.३	निजि क्षेत्रको आर्थिक कारोबार गर्ने ग वर्गका बैंकको शाखा	१००००	५०००
१८.४	निजि क्षेत्रको आर्थिक कारोबार गर्ने घ वर्गका बैंकको शाखा	५०००	२५००
१८.५	विमा कम्पनी र शाखा	१००००	७०००
१८.६	सहकारी बैंक तथा अन्य वित्तीय संस्था	२०००	१०००
१९	सहकारी संस्था		
१९.१	बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	५०००	३०००
१९.२	कृषि तथा साना किसान सहकारी	३०००	१५००
२०	स्वास्थ्य सेवा		
२०.१	गैर सरकारी अस्पताल	१००००	५०००
२०.२	नर्सिङ होम-पोलिक्लिनिक	५०००	२५००
२०.३	मेडिकाल फर्मा	५०००	२०००
२१	विद्यालय तथा कक्षा स्तरोन्नती (निजि क्षेत्रबाट संचालित)		
२१.१	मन्टेश्वरी	५०००	२५००
२१.२	आधारभुत	७५००	४०००
२१.३	मा वि	१५०००	७५००
२१.४	क्याम्पस	२५०००	१५०००
२२	तालिम केन्द्र		
२२.१	टाईपिंड तथा कम्प्युटर इन्टिच्युट र भाषा प्रशिक्षण	२०००	१०००
२२.२	सिलाईबुनाई तथा अन्य साना प्रशिक्षण केन्द्र	१५००	७५०
२३	मर्मत संभार/पर्केशप		
२३.१	हवी इक्युपमेन्ट्स बस, ट्रक, जिप, कार ट्याक्टर	५०००	३०००
२३.२	मोटरसाईकल, ट्याम्पो	५०००	२५००
२३.३	टि.भि., फ्रिज, मोटर पंखा, हिटर	२०००	१०००
२३.४	साईकल मर्मत तथा विक्री	१०००	५००
२३.५	पार्क तथा पिकनिक स्पट प्रति पटक		

			५००
२४	विविध व्यवसाय		
२४.१	मेसिनरी पार्टपुर्जा पसल	५०००	३०००
२४.२	पान पसल	१०००	५००
२४.३	खाना तथा नास्ता पसल	४०००	२०००
२४.४	मिठाई तथा चिया पसल	२०००	१०००
२४.५	पोलट्री पशु फर्म/दाना डिपो/एग्रोभेट	५०००	२५००
२४.६	कन्सलटेन्सी दर्ता शुल्क	५०००	२५००
२४.७	सप्लायर्स कम्पनी	३०००	१५००
२४.८	टेन्ट हाउस	२५००	१२५०
२४.९	रासायनिक मल, विषादि पसल तथा बिउ विजन विक्रेता	३०००	१५००
२४.१०	चुरोट सुर्ती पसल	५०००	३०००
२४.११	डिलरसिप माथि भए बाहेक	५०००	२५००
२४.१२	मिल (कुटानी पिसानी र तेल पेलानी)	२०००	१०००
२४.१३	पानी घट (कुटानी पिसानी)	५००	२५०
२५	संस्था दर्ता		
२५.१	नाफामुलक	३०००	१५००
२५.२	गैर नाफामुलक	१५००	७५०
२५.३	अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	५०००	२५००
२५.४	होमस्टे तथा घरबास	५००	२५०
२५.५	महिला समुह	५००	२५०
२५.६	कृषि समुह	१०००	५००
२५.७	ट्राउट माछा फर्म	१००००	५०००
२५.८	कवाडी व्यवसाय	५०००	२५००
२५.९	आमा समुह	५००	२५०
२५.१०	स्वास्थ्य आमा समुह	५००	२५०
२५.११	उपभोक्ता समिति दर्ता	५००	२५०
२५.१२	फार्म स्टे दर्ता	३०००	१५००
२६	पर्यटकीय व्यवसाय		
२६.१	ट्रैकिङ	३०००	१५००
२६.२	कायाकिङ	३०००	१५००
२६.३	क्यानोइड	३०००	१५००

२६.४	जीपफ्लायर	३०००	१५००
२६.५	बन्जी जम्पिङ	१०००००	५००००
२६.६	च्याफिटड	३०००	१५००
२६.७	प्यारागलाइडिङ	१००००	५०००

पुनर्श्रः क) अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित, अल्पसंख्यक तथा महिलाको नाममा व्यवसाय दर्ता गर्दा ५० प्रतिशत छुट गरिनेछ।

ख) माथि उल्लेखित भएका सबै व्यवसायहरू प्रत्येक आर्थिक वर्षको आधिन मसान्त भित्र नविकरण नगरेमा २५ प्रतिशत र सो आर्थिक वर्ष समाप्त भएमा सत प्रतिशत थप जरिवाना लिई नविकरण गरिनेछ।

अनुसूची-४

दफा (५) सँग सम्बन्धित

जडिबुटि, कवाडि तथा जीवजन्तु कर

सि.नं.	वितरण	उचाई	करको दर रु
१	उन, खोटो निकासी शुल्क	प्रति के जी	६
२	बज्रजन्ती, काफलको बोक्रा, चुत्रो बोक्रा निकासी शुल्क	प्रति के जी	२
३	लोठ सल्लाको पात, सतुवा, लप्सी निकासी शुल्क	प्रति के जी	५
४	धसिंगरे निकासी शुल्क	प्रति के जी	५
५	धुपीको काठ निकासी शुल्क	प्रति के जी	२०
६	पैंयुको बोक्रो, उल्लाको सिङ्गटा, ऐंसेलुको डाँठ, तितेपाती, मजिठो, धुपिको पात, अमला, काउलो, हर्रो, बर्रो निकासी शुल्क	प्रति के जी	१
७	साल	गोटा	५००
८	सल्लो, उत्तिस, चिलाउने, कटुस, मौवा, अस्ना, साज, शिरिस, सिमल अन्य	गोटा	५
९	दाउरा	प्रति	३००
१०	काठ कटानी, चिरान, पल्लाईलिङ्ग (समुह भन्दा बाहिर विक्री निकासी गरेमा)	प्रति क्यु फिट	१०(२०बाट घटाइएको)
११	प्रचलित कानुनले निषेध गरेका जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिड, प्वाँख, छाला आदि निकासी शुल्क	प्रति के जी	५
१२	खाली सीसी, प्लास्टीक, बोतल, भाडाकुँडा, पुरानो जुत्ता, चप्पल, रयालन र जर्किन, खाली बोरा, तेलको टिन, धातुका टुक्राहरू पुनः प्रशोधन-रिसाइकिलिङ्ग गरी पुनः प्रयोगमा आउन सक्ने सामानहरू	प्रति टिप	टिपर रु १०००० सानो टिपर रु ७००० र बोलेरो रु ५०००

अनुसूची ५
दफा (६) सँग सम्बन्धित
सवारी साधन कर

सि नं	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	दर्ता तथा इजाजत शुल्क		
१.७	अटोरिक्सा	प्रति गोटा	५००
१.७	विद्युतीय रिक्सा	प्रति गोटा	३००

अनुसूची-६
 दफा (७) सँग सम्बन्धित
 विज्ञापन कर

सि नं	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	होडिड बोर्ड/साइन बोर्ड	प्रति वर्ग फिट	७५
२	व्यापारिक	प्रति	१५०
३	धातुको फ्रेमख वा विद्युतीय तरङ्ग प्रयोग गरिएको प्रचार सामग्री	प्रति वर्ग फिट	२००

अनुसूची-७

दफा (d) सँग सम्बन्धित
मनोरञ्जन कर

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	भिडियो घर, फन पार्क, बाल उद्यान	इकाई	१
२	सिनेमा	प्रति टिकट	२

अनुसूची-८
दफा (९) सँग सम्बन्धित
वहाल विटौरी कर

सि.नं.	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	तालामारामड-हेलम्बु राजमार्ग आसपासका सार्वजनिक संरचनाख/जग्गाहरू		
१.१	नदीजन्य पदार्थ उत्पादन/संकलन सम्बन्धी उद्योग	प्रति रोपनी	१००००
१.२	कृषि तथा कृषिजन्य व्यवसाय	प्रति रोपनी	२५००
१.३	स्थायी संरचना बनेकाको हकमा	प्रति वर्ग फिल्ट	१५
१.४	अस्थायी संरचना बनेकाको हकमा	प्रति वर्ग फिट	१०
१.५	हाट बजार	प्रति दिन प्रति स्टल	५०
२	माथि सि नं मा उल्लेख भएका क्षेत्र बाहेकका गाउँपालिका भिन्नका सार्वजनिक संरचना/जग्गाहरू		
२.१	नदीजन्य पदार्थ उत्पादन/संकलन सम्बन्धी उद्योग	प्रति रोपनी	२०००
२.२	कृषि तथा कृषिजन्य व्यवसाय	प्रति रोपनी	२०००
२.३	स्थायी संरचना बनेकाको हकमा आर सि.सि	प्रति वर्ग फिट	१२
२.४	अस्थायी संरचना बनेकाको हकमा	प्रति तोला	३०००
२.५	अस्थायी ठहरा बनेकाको हकमा अन्य	प्रति वर्ग फिट	६

अनुसूची-९
दफा (१०) सँग सम्बन्धित
पार्किङ शुल्क

सि.नं	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	पार्किङ		
१.१	अटोरिक्सा विद्युतीय रिक्सा	प्रति गोटा	१५
१.२	स्कुटर/मोटरसाइकल	प्रति गोटा	१०
१.३	हलुका सवारी साधन	प्रति गोटा	२०
१.४	ट्याक्टर	प्रति गोटा	२५
१.५	हेभी सवारी साधन बस ट्रक	प्रति गोटा	५०

अनुसूची १०
 दफा (११) सँग सम्बन्धित
ट्रेकिङ कोयोकिड प्यारागलाइडिङ तथा न्यापटींग शुल्क

सि.नं	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	ट्रेकिङ	प्रति व्यक्ति	५०
२	कोयोकिड	प्रति व्यक्ति प्रति पटक	५०
३	क्यानोइड	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	५०
४	बन्जी जम्पींग	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	१००
५	जीपफ्लायर	प्रति व्यक्ति	१००
६	न्यापिटड	प्रति व्यक्ति प्रति पटक	५०
७	प्यारागलाइडिड	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	१००

अनुसूची-११

दफा (१२) सँग सम्बन्धित

सेवा शुल्क तथा दस्तुर

सि.नं	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	नक्सा पास, निर्माण स्वीकृत शुल्क		
१.१	नक्सा पास पुस्तिका	प्रति किताब	५००
१.२	अभिलेखिकरण पुस्तिका	प्रति किताब	५००
१.३	क वर्गको-आर सि.सि. पाँच तलामाथि औद्योगिक प्रयोजन	प्रति वर्ग फिट	१५
१.४	ख वर्गको-आर सि सि १००० वर्ग फिट भन्दा माथि	प्रति वर्ग फिट	५
१.५	ख वर्गको-आर सि सि १००० वर्ग फिट सम्म	प्रति वर्ग फिट	३
१.६	क र ख वर्गको माथि उल्लेख बाहेक सबै	प्रति वर्ग फिट	२
१.७	नक्सा फेरबदल दस्तुर	एकमुष्ट	१०००
१.८	मोहोडा परिवर्तन दस्तुर	एकमुष्ट	१०००
१.९	तल्ला थप निवेदन शुल्क	एकमुष्ट	५००
१.१०	व्यापारिक भवन सटर	प्रति वर्ग फिट	३
१.११	व्यवसायिक भवन	प्रति वर्ग फिट	४
१.१२	शैक्षिक भवन निजि विद्यालयको हकमा मात्र	प्रति वर्ग फिट	८
१.१३	संस्थागत भवन नाफामुलकको लागि मात्र	प्रति वर्ग फिट	१०
१.१४	औद्योगिक भवन	प्रति वर्ग फिट	१५
१.१५	निर्माण सम्पन्न वा नामसारी शुल्क (आर सि सि)	प्रति वटा	५००
१.१६	निर्माण सम्पन्न वा नामसारी शुल्क (लोड बेरिङ्ग)	प्रति वटा	२००
२	अभिलेखिकरण दस्तुर (आवासीय तथा व्यापारिक भवन)		
२.१	१००० वर्ग फिट सम्मका लागि	प्रति वर्ग फिट	२ बाट ४ बनाइएको
२.२	१००० वर्ग फिट देखि माथि सबै	प्रति वर्ग फिट	३ बाट ७ बनाइएको
२.३	लोड बियरिङ्ग घरहरूको हकमा	प्रति वर्ग फिट	२
	अभिलेखिकरण गर्न छुटेका घरहरूमा आ.व. २०८२/८३ मा दर्ता हुन आएमा अभिलेखिकरण र नक्सा पास दस्तुरमा लाग्ने करमा ५० प्रतिशत छुट हुनेछ।		
२.४	नक्सापास प्रमाणपत्र र निर्माण सम्पन्नताको प्रतिलिपि शुल्क		५००

२.५	घरजग्गा मुल्याङ्कन/आयस्रोत प्रमाणित		०.१० प्रतिशत
२.६	व्यवसाय दर्ता प्रतिलिपि		५००
२.७	चार किल्ला प्रमाणित	प्रति कित्ता	३००
२.८	अमिन दस्तुर	५ रोपनीसम्म	१०००
		६ रोपनी भन्दा माथि	३००
२.९	घरबाटो भए नभएको प्रमाणित गरेको		५००
२.१०	नाता प्रमाणित		२००
२.११	व्यक्तिगत घटनादर्ता विलम्ब दस्तुर		नियमानुसार
२.१२	व्यक्तिगत घटनादर्ता प्रतिलिपि		५००
३	घर दर्ता शुल्क		
३.१	क) RRC/ RBC ढलान घर		५०
३.२	ख) RRC/ RBC विनाको पक्की घर		३०
३.३	ग) कच्ची घर		२०
४	सिफारिस दस्तुर		
	छुट जग्गा दर्ता सिफारिस		५००
४.१			
४.२	घरजग्गा नामसारी सिफारिस		५००
४.३	घर कायमको सिफारिस		२००
४.४	छात्रवृत्ति सिफारिस		१००
४.५	विद्यालय ठाउँसारी		५००
४.६	मोही नामसारी सिफारिस		२००
४.७	डिलर लिने सिफारिस		२०००
४.८	नागरिकता सिफारिस		१००
४.९	बाहिरी जिल्ला कर्मचारी परिवार नागरिकता/ प्रतिलिपि लिनका लागि सिफारिस		१००
४.१०	नागरिकताको प्रतिलिपिको सिफारिस		५००
४.११	अंगिकृत नागरिकता सिफारिस		५००
४.१२	धारा जडान सिफारिस		२००
४.१३	विजुली जडान सिफारिस		२००
४.१४	अंग्रेजीबाट गरिने जुनसुकै प्रकारका सिफारिस		५००
४.१५	काउन्सलर प्रमाणित		५००
४.१६	निजी विद्यालयको तह वृद्धि सिफारिस		५००

४.१७	सञ्चार टावर स्वीकृती सिफारिस निजी क्षेत्रको		१००००
४.१८	योजना कार्यन्वयन किताब		२००
४.१९	संस्था दर्ता सिफारिस		१०००
४.२०	संस्था नविकरण सिफारिस		५००
४.२१	कृषक समुह दर्ता सिफारिस		१००
४.२२	कृषक समुह नविकरण सिफारिस		१००
४.२३	उपभोक्ता समिति बैंक खाता सिफारिस		निशुल्क
४.२४	कागजात प्रमाणिकरण शुल्क		५००
४.२५	घरायसी कागजात लेनदेन शुल्क		१०००
४.२६	कार्यक्रम संचालन अनुमती गैर नाफामुलक संस्था		१०००
४.२७	कार्यक्रम संचालन अनुमती गैर नाफामुलक संस्था		५००
४.२८	आर्थिक विपन्ता सिफारिस		१००
४.२९	औषधिपचार सिफारिस		२००
४.३०	अनुदान सिफारिस		२००
४.३१	अविवाहित/जन्म/मुत्यु/विवाह प्रमाणित		२००
४.३२	योजना माग/समझौता/भुक्तानी सम्बन्धी सिफारिस वडाबाट पालिका र पालिकाबाट माथिल्लो निकाय		१००
४.३३	सा.सु भत्ता पेशका लागि बैंक खाता पेश		२००
४.३४	सा.सु भत्ता सम्बन्धी अन्य सिफारिस		२००
४.३५	प्यान नं का लागि सिफारिस		५००
४.३६	मल वन्यजन्तु क्षति र कार्यक्रममा कृषि विकास निर्देशनालयको प्रस्ताव अनुसारको सहभागी हुने सिफारिस		२००
४.३७	रु एक सय भन्दा कम मुल्य पर्ने विषादी/भिटामिन लिए बापत		२०
४.३८	रु एक सय भन्दा बढी मुल्य पर्ने विषादी/भिटामिन लिए बापत		५०
४.३९	धसिङ्गरे तेल निकासी सिफारिस	प्रति लिटर	५००
४.४०	नदीमा इस्काइभेटर सिफारिस	प्रति गोटा	२५०००
४.४१	जग्गा वर्गीकरण सिफारिस		५००
४.४२	विद्युत मिटर जडान र बन्द सिफारिस		२००
४.४३	अन्य सिफारिस		२००
५	पशु चौपाया सिफारिस		

५.१	गाई, भैंसी, गोरु लगायतका पशुहरू	प्रति गोटा	१००
५.२	बाखा वा त्यस्तै प्रकृतिका अन्य	प्रति गोटा	५०
५.३	कुखुरा, हाँस वा त्यस्तै प्रकृतिका अन्य	प्रति गोटा	५
५.४	क्रसर, खानी तथा अन्य नाफामुलक हाइड्रोपावर संस्था दर्ता तथा नविकरण सिफारिस		५०००
५.५	उर्जामुलक उद्योग हाइड्रोपावर सहमति दस्तुर		२००००
५.६	माछा ढुवानी सिफारिस सानो गाडि	प्रति टिप	५००
५.७	माछा ढुवानी सिफारिस ठुलो गाडि	प्रति टिप	१५००
५.८	कृत्रिम गर्भधान सेवा केन्द्रमा		२५०
५.९	कृत्रिम गर्भधान सेवा सेवा केन्द्र बाहिर		५००
५.१०	स्थलगत माछा फर्महरूमा प्राविधिक सेवा शाखा प्रमुखबाट सिफारिस भए बमोजिम	प्रति गोटा	१०००
५.११	गाई, भैंसी, गोरु, बंगुर	प्रति गोटा	१५
५.१२	कुखुरा, हाँस, कालिज, टर्की, बट्टाई	प्रति गोटा	२
५.१३	पशु विमा दावि सिफारिस	प्रति गोटा	१००
५.१४	व्यवसाय दर्ताको सिफारिस	प्रति गोटा	१००
५.१५	वन्यजन्तुबाट हुने क्षति मुल्याङ्कन सिफारिस	प्रति गोटा	१००
५.१६	व्यवसाय सूचिकृत	प्रति गोटा	१०००
५.१७	गैर सरकारी संस्था दर्ता र नविकरण सिफारिस	प्रति गोटा	२०००
५.१८	कित्ताकाट सिफारिस	प्रति गोटा	२००
५.१९	नाबालिग परिचयपत्र	प्रति गोटा	१००
५.२०	शैक्षिक प्रमाणपत्र संशोधन सिफारिस	प्रति गोटा	१००
५.२१	नागरिकता किटानी सिफारिस	प्रति गोटा	१००
५.२२	लालपुर्जा फोटो टाँस/नागरिकता नं कायम सिफारिस	प्रति गोटा	५००
५.२३	लालपुर्जा नामसारी प्रतिलिपि सिफारिस	प्रति गोटा	५००
५.२४	मरुवा बेपत्ता किटानी सिफारिस	प्रति गोटा	५००
५.२५	न्यायिक मुत्यु घोषणा सिफारिस	प्रति गोटा	५००
५.२६	नागरिकता र पासपोर्टमा विवरण फरक परेको सिफारिस	प्रति गोटा	५००
५.२७	पारिवारिक विवरण प्रमाणित	प्रति गोटा	५००
५.२८	परिक्षा दस्तुर (सहायक चौथो)	प्रति गोटा	५००

५.२९	परिक्षा दस्तुर (सहायक पाँचौं)	प्रति गोटा	७००
५.३०	परिक्षा दस्तुर अधिकृत	प्रति गोटा	१०००
५.३१	माछा फर्म ठाउँसारी	प्रति गोटा	५०००
५.३२	काठ कटानी (कटानका लागि मात्र निकासीका लागि अलग रसिद काट्नु पर्ने)	प्रति गोटा	५०
५.३३	दिर्घ रोगि सिफारिस	प्रति गोटा	५००

अनुसूची-१२

दफा (१३) सँग सम्बन्धित

पर्यटन

सि.नं	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	नेपाली नागरिक	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	५०
२	गैर नेपाली नागरिक	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	७५
३	गैर आवासीय नेपाली नागरिक	प्रति व्यक्ति प्रति दिन	१००

अनुसूची-१३

दफा (१४) सँग सम्बन्धित

दुंगा गिटि बालुवाको विक्री तथा निकासी कर

सि.नं	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	दुंगा, गिट्ठी, बालुवा संकलन तथा विक्री शुल्क संकलन शुल्क	प्रति घन फिट	७
२	पुराना घरको दुंगा निकासी	प्रति घन फिट	४
३	पत्रे ढंगा निकासी	प्रति घन फिट	५

अनुसूची-१४

दफा (१५) सँग सम्बन्धित

सामुदायिक वन उपभोक्ताको कार्ययोजना तथा वन पैदावर कर

सि.नं	विवरण	इकाई	करको दर रु
१	सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिको वार्षिक कार्ययोजना स्वीकृत	प्रति कार्ययोजना	५००
२	वन पैदावारको विक्री बापत प्राप्त हुने रकमको	कुल विक्री रकमको	१० प्रतिशत

अनुसूची-१५

दफा (१६) सँग सम्बन्धित

जरिवाना शुल्क हर्जना र दण्ड सम्बन्धी व्यवस्था

सि.नं	विवरण	करको दर रु
१	गाउँपालिका क्षेत्रभित्र तोकिएको स्थान बाहेक अन्यत्र जथाभावी फोहोर गरेमा वा फालेमा र जथाभावी पार्किङ गरेका	२०० देखि ५००० सम्म
२	गाउँपालिका क्षेत्रबाट अवैध रूपमा ढुङ्गा गिट्टी स्टेल लगायतका पदार्थहरू चोरी निकासी गरेमा व्याक हो लोडर	७५०००
८	गाउँपालिकाबाट इजाजत नलिइ भवन निर्माण गरेमा प्रति वर्ग फिट	१
९	गाउँपालिकाबाट दर्ता वा इजाजत नलिइ नयाँ व्यवसाय गरेमा	६००० प्रति व्यवसाय
१०	गाउँपालिकाले निषेध गरेको क्रियाकलाप सञ्चालन गरेमा	गाउँ कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम
पुनश्च: खानीजन्य, वनपैदावर र जडिवुटि, दहत्तर बहत्तर, कवाडी सामान र अन्य कुनै पनि सामानको राजश्व छली गरिएको पाइएमा प्रति ट्रिपर रु एक लाख, प्रति आइचर रु ७५ हजार र प्रति बोलेरो रु ५० हजार जरिवाना लाग्ने छ।		

पुनर्श्वः

- क) ब्याज हर्जामा लाग्ने: कुनै करदाताले यस ऐन बमोजिम लाग्ने कर दस्तुर सेवा शुल्क समयमा दाखिला नगरेमा अन्यत्र ब्याज (हर्जना) तोकीएकोमा सोही बमोजिम र नतोकिएको हकमा तिर्नु बुझाउनु पर्ने रकमको वार्षिक पन्ध्र प्रतिशतका दरले ब्याज (हर्जना) लाग्नेछ ।
- ख) समयको विवरण दाखिला नगरेमा शुल्क लाग्ने: यस ऐन तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम बमोजिम विवरण दाखिला गर्नु पर्ने दायित्व भएको करदाताले समयमा विवरण दाखिला नगरेमा यस ऐन बमोजिम तिर्नुपर्ने करको दोब्बर रकम विलम्ब शुल्क सहित लाग्ने कर निजबाट असुर गरिनेछ ।
- ग) झूट्टा विवरण दिएमा जरिवाना लाग्ने: यस ऐन तथा प्रचलित कानुन बमोजिम विवरण दाखिला गर्नुपर्ने दायित्व भएका करदाताले कर छल्ने नियत लिई झूट्टा वा अधुरो विवरण दाखिला गरेमा नियमानुसार लाग्ने करको दोब्बर रकम जरिवाना सहित लाग्ने कर निजबाट असुल गरिनेछ ।
- घ) ब्याज हर्जना नलाग्ने: यस ऐन बमोजिम लाग्ने शुल्क ब्याज हर्जना र जरिवानामा पुनः ब्याज हर्जना लाग्ने छैन ।

आज्ञाले,
राजभाइ श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत